

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W OTWOCKU
za 2017 rok**

Spis treści

1. Uwarunkowania prawne:.....	3
2. Nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:	4
2.1 Domy pomocy społecznej:.....	4
2.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej:.....	5
2.3 Programy:.....	5
2.4 Mieszkania chronione:	6
2.5 Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi:.....	6
2.6 Pomoc dla cudzoziemców:	6
2.7 Karta Polaka:	6
3. Specjalistyczne poradnictwo:	7
3.1 Pomoc rzeczowa:	7
4. Osoby niepełnosprawne:	7
4.1 Rehabilitacja społeczna i zawodowa:.....	7
4.2 „Aktywny Samorząd”:	9
5. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	10
6. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	11
w Otwocku:	11
6.1 Struktura zatrudnienia:	11
6.2 Baza transportowa:.....	12
7. Finanse:.....	13
8. Wykaz potrzeb z zakresu pomocy społecznej w 2018 r.	16

1. Uwarunkowania prawne:

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) do zadań własnych powiatu w zakresie pomocy społecznej należało:

1. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
2. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
3. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
4. pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
5. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
6. prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
7. prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
8. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
9. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
10. szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
11. doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
12. podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
13. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
14. sporządzanie, zgodnie z art. 16 a, oceny w zakresie pomocy społecznej,
15. utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zgodnie z art. 20 ustawy o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiat należało:

1. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenia zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
2. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

3. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
4. udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

2. Nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

2.1 Domy pomocy społecznej:

Osoba, która wymagała całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, oraz nie mogła samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a gmina nie była w stanie zapewnić jej usług opiekuńczych, miała prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Powiat Otwocki prowadził nw. domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” w Otwocku przy ul. Zagłoby 8 dla osób w podeszłym wieku,
2. Dom Pomocy Społecznej w Otwocku przy ul. Konopnickiej 17 dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
3. Dom Pomocy Społecznej „Anielin” w Karczewie przy ul. Anielin 1 dla osób przewlekle psychicznie chorych

Łącznie domy pomocy społecznej dysponowały 100 miejscami.

W domach pomocy społecznej przebywały osoby skierowane przed dniem 01.01.2004 r. (tzw. miejsca dotowane) oraz osoby umieszczone po 01.01.2004 r. (tzw. miejsca niedotowane).

W przypadku osób umieszczonych przed dniem 01.01.2004 r. powiat otrzymał dotację na każdego mieszkańca z budżetu państwa.

W stosunku do osób umieszczonych po 01.01.2004 r. stosowane były przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Decyzję o skierowaniu i decyzję o opłacie za pobyt w domu pomocy społecznej wydawał organ gminy właściwy dla osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej funkcjonującym na terenie Powiatu Otwockiego wydawał Starosta Otwocki.

W 2017 r. wydano **15** decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej, w tym **8** decyzji o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” w Otwocku, **4** decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Otwocku przy ul. Konopnickiej oraz **3** decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej „Anielin” w Karczewie.

Corocznie, do 31 marca, Starosta Otwocki ogłasza w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Otwockiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 5/2017 Starosty Otwockiego z dnia 08.02.2017 r. oraz Zarządzeniem Nr 10/2017 Starosty Otwockiego z dnia 23.02.2017 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Otwockiego w 2017 r. kształtował się następująco:

Tabela: Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Otwockiego w 2017 r.

Nazwa DPS	Koszt w 2017 r. w zł
Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” w Otwocku, ul. Zagłoby 8	2 948,66
Dom Pomocy Społecznej „Anielin” w Karczewie, ul. Anielin 1	3 265,39
Dom Pomocy Społecznej w Otwocku, ul. Konopnickiej 17	3 193,34
Dom Pomocy Społecznej w Otwocku, ul. Moniuszki 41	2 776,85

Wszystkie domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu posiadały zezwolenie wojewody na prowadzenie placówek na czas nieokreślony.

Od 2001 r. na terenie powiatu funkcjonował Dom Pomocy Społecznej w Otwocku przy ul. Moniuszki 41 prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Otwocku. W 2017 r. Powiat Otwocki, zgodnie z zawartą umową, przekazał dotację z budżetu państwa na utrzymanie 11 mieszkańców umieszczonych w w/w domu pomocy społecznej w kwocie 291 060,48 zł. Dom Pomocy Społecznej w Otwocku przy ul. Moniuszki 41 posiadał wpis do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Mazowieckiego i zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony.

2.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

Powiat Otwocki corocznie zlecał zadanie z zakresu pomocy społecznej polegające na prowadzeniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Otwocku w drodze otwartego konkursu ofert.

Powyższe zadanie powiat zlecał Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej z siedzibą w Warszawie przy ul. Kawęczyńskiej 49.

W 2017 r. na prowadzenie Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku przy ul. Tadeusza 12 powiat przekazał dotację w wysokości 80 000 zł.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Otwocku było placówką całodobową, przeznaczoną dla kobiet i dzieci dotkniętych przemocą, znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Z oferty CIK w 2017 r. skorzystały **34** osoby, w tym **16** kobiet i **18** dzieci.

Celem działań podjętych w ramach zadania było udzielenie wsparcia osobom lub rodzinom doświadczającym sytuacji kryzysowej. Do sytuacji kryzysowych zalicza się: utratę pracy, domu, bliskiej osoby oraz doznawanie przemocy. W okresie sprawozdawczym CIK zapewniał osobom bezpieczne schronienie, częściowe wyżywienie, kompleksową pomoc psychologiczną, prawną, socjalną. W okresie sprawozdawczym CIK prowadził hostel, którego zadaniem było udzielanie tymczasowego schronienia, całodobowego pobytu do 3 miesięcy dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, zapewniał kompleksową pomoc psychologiczną osobom i rodzinom znajdującym się w przewlekłym kryzysie psychologicznym, interwencje w nagłych zdarzeniach i przeżyciach traumatycznych, prowadzenie telefonicznych interwencji kryzysowych, terapię indywidualną i rodzinną, poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne, profilaktykę w zakresie zjawiska przemocy, pomoc w rozwiązywaniu problemów prawnych i bytowych. Ponadto CIK realizował: artterapię dzieci, pogadanki tematyczne, pomoc medyczną (placówka medyczna Caritas DWP w Józefowie), imprezy okolicznościowe.

2.3 Programy:

W 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku realizowało program z dofinansowaniem ze środków budżetu państwa „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Poprzez realizację ww. programu zatrudniono 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy podjęli pracę z rodzinami zastępczymi, udzielając im niezbędnej pomocy i wsparcia.

2.4 Mieszkania chronione:

W 2017 r. Powiat Otwocki nie dysponował mieszkaniami chronionymi dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

2.5 Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi:

Na terenie Powiatu Otwockiego w 2017 r. funkcjonował Środowiskowy Dom Samopomocy w Otwocku przy ul. Pułaskiego 5a. Była to placówka wsparcia dziennego przeznaczona dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2017 r. z oferty placówki skorzystały 47 osób.

W 2017 r. wydano:

1. 45 decyzji kierujących do środowiskowego domu samopomocy i ustalających odpłatność za pobyt w placówce,

2. 5 decyzji uchylających decyzje kierujące do środowiskowego domu samopomocy,

Placówka stanowiła ważny element wsparcia dla osób chorych psychicznie i ich rodzin.

Uczestnicy brali udział w terapii indywidualnej i grupowej, nabywali umiejętności samoobsługi w zakresie higieny, mieli zorganizowany czas, jeździli na basen, do kina, teatru, brali udział w terapii zajęciowej (pracownia ceramiczna, stolarska, rękodzieła artystycznego) oraz imprezach plenerowych i integracyjnych.

Uczestnictwo w tej formie rehabilitacji dało im możliwość pełnego funkcjonowania w społeczeństwie bez konieczności umieszczenia w domu pomocy społecznej.

2.6 Pomoc dla cudzoziemców:

Cudzoziemcy, którzy uzyskali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą, we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku, realizowali indywidualne programy integracji.

W 2017 r. były realizowane 2 indywidualne programy integracji, w tym 1 w okresie styczeń 2017 r. – grudzień 2017 r. (1 osoba) oraz 1 w okresie czerwiec 2017 r. – maj 2018 r. (rodzina 5-cio osobowa).

Celem indywidualnego programu integracji była realizacja działań pomocowych w następujących obszarach: pomoc mieszkaniowa, w nauce języka polskiego, pomoc finansowa, w zakresie informacji prawnej, poradnictwa psychologicznego, kontaktów ze środowiskiem lokalnym, w zakresie kontaktu z lekarzem pierwszego kontaktu oraz praca socjalna w zależności od potrzeb uczestników programu.

W 2017 r. na pomoc dla cudzoziemców wydatkowano kwotę 34 661 zł.

2.7 Karta Polaka:

Karta Polaka była dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego i poświadczającym uprawnienia przyznane ustawą z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka.

Przyznanie Karty Polaka następowało w drodze decyzji administracyjnej, na pisemny wniosek osoby ubiegającej się o jej wydanie lub jej przedstawiciela ustawowego.

Karta Polaka mogła być wydana wyłącznie osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego albo zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W 2017 r. zostały wypłacone świadczenia dla 23 osób posiadających Kartę Polaka na kwotę 127 067 zł.

3. Specjalistyczne poradnictwo:

Zespół Poradnictwa Rodzinnego w 2017 r. realizował zadania z zakresu poradnictwa rodzinnego i mediacji.

W Zespole Poradnictwa Rodzinnego w 2017 r. było zatrudnionych 4 psychologów.

1 Realizacja zadań w zakresie poradnictwa rodzinnego:

Poradnictwo kierowane do mieszkańców powiatu obejmowało indywidualne konsultacje z klientami, pomoc psychologiczną dla małżeństw, a także rodzin, w tym dla dzieci i młodzieży oraz interwencję kryzysową.

Zespół Poradnictwa Rodzinnego realizował zadania w zakresie poradnictwa psychologicznego oraz mediacji rodzinnych. Główne obszary działań to:

1. wielokierunkowa działalność w zakresie pomocy rodzinie objętej kryzysem (w tym sytuacje rozwodowe, doświadczanie przemocy w rodzinie),
2. wsparcie rodziny w realizacji jej zadań psychospołecznych,
3. wzmacnianie rodziny poprzez poprawę jakości więzi małżeńskich i rodzicielskich,
4. stymulowanie do podejmowania zadań i ról rodzinnych (małżonek, rodzic, dziecko),
5. praca nad usprawnianiem komunikacji w rodzinie,
6. pomoc w rozwiązywaniu konfliktów między członkami rodziny,
7. pomoc w sytuacji kryzysu psychologicznego,
8. uczenie sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem, trudnymi sytuacjami,
9. wspieranie rozwoju psychicznego, określania celów życiowych i zwiększanie samoświadomości klienta,
10. doradztwo w zakresie trudności wychowawczych na różnych etapach rozwoju dziecka,
11. prowadzenie indywidualnego wsparcia dziecka,
12. psychoprophylaktyka w zakresie patologii społecznej (konsultacje indywidualne, warsztaty psychoedukacyjne, trening umiejętności wychowawczych),
13. informowanie o innych formach pomocy w zależności od potrzeb klienta,
14. współpraca z instytucjami z terenu powiatu,

Konsultacje indywidualne skupiały się wokół problemów emocjonalnych (depresja, lęki, zaburzenia relacji z samym sobą i otoczeniem). Najczęściej zgłaszanymi problemami rodzinnymi były rozwody, problem przemocy w rodzinie, kryzysy małżeńskie o różnym podłożu, problemy wychowawcze, problemy w nauce, a także problemy emocjonalne dzieci i młodzieży będące następstwem dysfunkcyjności rodziny i błędów wychowawczych rodziców.

Poradnictwo psychologiczne koncentrowało się na udzielaniu pomocy w diagnozowaniu problemów, określaniu możliwych przyczyn, sfer, których te problemy dotyczą oraz wspieraniu działań, które mogłyby prowadzić do poprawy jakości życia osób zainteresowanych.

W 2017 r. odbyło się **400** konsultacji psychologicznych dla mieszkańców Powiatu Otwockiego oraz **16** postępowań mediacyjnych.

3.1 Pomoc rzeczowa:

W 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku pozyskało dary rzeczowe głównie w postaci odzieży używanej na łączną kwotę **7 871,50 zł**. Wszystkie dary zostały przekazane protokołami dla najbardziej potrzebujących mieszkańców powiatu.

4. Osoby niepełnosprawne:

4.1 Rehabilitacja społeczna i zawodowa:

- W 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku realizowało także zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a w szczególności rehabilitacji społecznej na podstawie art. 35 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem rehabilitacji społecznej było umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.

Rehabilitacja społeczna realizowana była przede wszystkim poprzez:

- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej należało uczestnictwo w:

- 1) warsztatach terapii zajęciowej,
- 2) turnusach rehabilitacyjnych, jako formie aktywnej rehabilitacji, połączonej z elementami wypoczynku, mającej na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

Na podstawie sprawozdania finansowo – rzeczowego z wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Otwockim w 2017 roku wykonano:

1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

W ramach realizacji zadania dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych w 2017 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło łącznie **83** dofinansowania, w tym **43** dofinansowania dla dzieci i **40** dofinansowań dla opiekunów.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

W ramach dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zostały ogółem wypłacone dofinansowania dla **206** osób: w tym **22** dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób dorosłych, **3** dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla dzieci, **131** dofinansowań zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób dorosłych oraz **50** dofinansowań zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci.

3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

W ramach dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych ogółem zostały wypłacone dofinansowania dla **61** osób, w tym **14** dofinansowań barier architektonicznych dla osób dorosłych, **10** dofinansowań barier technicznych dla osób dorosłych oraz **37** dofinansowań barier w komunikowaniu się, w tym **15** dla dzieci.

4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W 2017 r. nie wypłacono żadnego dofinansowania.

5. Finansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Na terenie Powiatu Otwockiego funkcjonowały trzy warsztaty terapii zajęciowej:

1. WTZ działający przy Spółdzielni Inwalidów „Techniczna” w Józefowie przy ul. Słonecznej 15 prowadził działalność zgodnie z umową w sprawie finansowania kosztów działalności WTZ określającą ilość pracowni (6), liczbę uczestników (30) oraz liczbę etatów (10),
2. WTZ działający przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Otwocku przy ul. Moniuszki 41 prowadził działalność zgodnie z umową w sprawie finansowania kosztów działalności WTZ określającą ilość pracowni (9), liczbę uczestników (45) oraz liczbę etatów (14,5),
3. WTZ w Radiówku działający przy Stowarzyszeniu Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie „Jesteśmy!” z siedzibą w Duchnowie przy ul. Wspólnej 46. prowadził działalność zgodnie z umową w sprawie finansowania kosztów działalności WTZ określającą ilość pracowni (6), liczbę uczestników (26) oraz liczbę etatów (8,5).

Na działalność warsztatów terapii zajęciowej wydatkowano w 2017 r. środki w wysokości **1 795 107 zł**, w tym środki PFRON w wysokości **1 615 596 zł** oraz środki powiatu w wysokości **179 511 zł**.

6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy realizowało również zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej.

Rehabilitacja zawodowa miała na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania oraz utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

W ramach art. 35 a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy realizował staże i szkolenia osób niepełnosprawnych.

W 2017 r. Powiatowy Urząd Pracy przeszkolił **1** osobę niepełnosprawną na kursie indywidualnym „Kurs na prawo jazdy kat. C”.

Łącznie z dotacji PFRON w 2017 r. wydatkowano kwotę **2 176 499 zł**, w tym na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wydatkowano kwotę **4 200 zł**, na zadania z rehabilitacji społecznej wydatkowano kwotę **556 703 zł** i na działalność warsztatów terapii zajęciowej wydatkowano kwotę **1 615 596 zł**.

4.2 „Aktywny Samorząd”:

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” finansowany ze środków PFRON obejmował w 2017 roku następujące obszary wsparcia:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

Obszar A – *likwidacja bariery transportowej*:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

Obszar B - *likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym*:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Obszar C - *likwidacja barier w poruszaniu się*:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości.

Obszar D - *pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.*

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Z dofinansowania w programie skorzystało ogółem **67** osób niepełnosprawnych, w tym:

- Moduł I – **23** osoby,
- Moduł II – **44** osoby.

W ramach Modułu I:

- **2** osoby otrzymały pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- **11** osób w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- **3** osoby otrzymały dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- **3** osoby w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- **1** osoba w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- **1** osoba w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- **2** osoby w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach Modułu II **44** osoby otrzymały pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Ogółem w ramach programu „Aktywny Samorząd” wydatkowano kwotę **227 638 zł.**

5. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:

Wnioski o wydanie orzeczenia:

W 2017 roku do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Otwocku wpłynęło:

1. **983** wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności, w tym:
  - w celu odpowiedniego zatrudnienia – **260**
  - w celu szkolenia – **9**
  - w celu uczestnictwa w terapii zajęciowej – **14**
  - w celu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – **90**
  - w celu korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – **381**
  - w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – **110**
  - w celu korzystania z karty parkingowej – **95**
  - w innym celu – **24**
2. **245** wnioski o ustalenie niepełnosprawności, w tym:
  - w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – **233**
  - w celu uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego – **3**

- w innym celu - 9

Orzeczenia:

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia):

Wydano **938** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, w tym:

- **860** orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (w tym **236** - stopień znaczny, **463** – stopień umiarkowany, **161** - stopień lekki)
- **36** orzeczenia o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- **42** orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Orzeczenia o niepełnosprawności (dla osób poniżej 16 roku życia):

Wydano **243** orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w tym:

- **217** orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych
- **26** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- **0** orzeczenie o odmowie ustalenia niepełnosprawności.

Poza orzeczeniami Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Otwocku wydawał legitymacje osoby niepełnosprawnej. Wydano **300** legitymacji, w tym:

- **47** legitymacji na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności
- **253** legitymacji na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

6. Struktura organizacyjna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku:

6.1 Struktura zatrudnienia:

W 2017 roku Kadry prowadziły obsługę:

1. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku:

Ogółem przeciętna liczba zatrudnionych w 2017 r. wyniosła 24 osoby.

- pracujący ogółem (stan na dzień 31.12.2017 r.) – 27 osób, w tym:

- na pełnych etatach 24 osoby,
- na niepełnym etacie – 3 osoby,

- przyjęci (pełnozatrudnieni) do pracy – 5 osób,

- zwolnieni (pełnozatrudnieni) z pracy – 3 osoby.

2. Środowiskowego Domu Samopomocy w Otwocku:

Ogółem przeciętna liczba zatrudnionych w 2017 r. wyniosła 10 osób:

- pracujący ogółem (stan na dzień 31.12.2017 r.) – 9 osób, w tym:

- pełnozatrudnieni – 7 osób,
- niepełnozatrudnieni – 2 osoby,

- przyjęci (pełnozatrudnieni) do pracy – 0 osób,

- zwolnieni z pracy – 1 osoba.

3. Domów dla Dzieci w Otwocku:

Ogółem przeciętna liczba zatrudnionych w 2017 r. wyniosła 23 osoby:

- pracujący ogółem (stan na dzień 31.12.2017 r.) – 23 osoby, w tym:

- pełnozatrudnieni – 23 osoby,
- niepełnozatrudnieni – 0 osób,

- przyjęci (pełnozatrudnieni) do pracy – 2 osoby,

- zwolnieni z pracy – 0 osób.

4. Rodzinnego Domu Dziecka w Podbieli:

Ogółem przeciętna liczba zatrudnionych w 2017 r. wyniosła 2 pełnozatrudnione osoby dla których RDD jest głównym miejscem pracy.

Kadry prowadziły również akta osobowe oraz ewidencję czasu pracy i ewidencję urlopów, a także innych nieobecności dla wszystkich pracowników PCPR, ŚDS, Domów dla Dzieci i Rodzinnego Domu Dziecka oraz 6 dyrektorów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

6.2 Baza transportowa:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku w 2017 r. dysponowało trzema samochodami marki Mercedes, Renault Trafic i Opel, które służyły do celów służbowych wszystkich podległych placówek (oprócz DPS w Otwocku przy ul. Konopnickiej 17 i Ogniska Wychowawczego „Świder” im. K. Lisieckiego „Dziadka” w Otwocku).

W 2017 r. przebieg kilometrów poszczególnych samochodów przedstawiał się następująco:

2017	WOT CF81	WOT WT48	WOT 27028	Razem
Styczeń	2 367	2 682	4 117	9 166
Luty	2 335	1 930	3 547	7 812
Marzec	2 597	3 200	3 670	9 467
Kwiecień	2 853	3 027	3 573	9 453
Maj	3 119	3 149	2 136	8 404
Czerwiec	2 372	3 051	3 006	8 429
Lipiec	2 168	3 206	0	5 374
Sierpień	3 451	1 244	1 151	5 846
Wrzesień	2 192	3 029	4 251	9 472
Październik	3 042	2 955	3 520	9 517
Listopad	2 903	3 250	2 955	9 108
Grudzień	1 734	2 262	4 002	7 998
Ogółem:	31 133	32 985	35 928	100 046

7. Finanse:

W dziale księgowości była prowadzona obsługa finansowo – księgowa jednostek pomocy społecznej Powiatu Otwockiego, tj.:

1. Dział 852, rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej:

- **Dom Pomocy Społecznej w Karczewie, ul. Anielin 1**
- **Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” w Otwocku, ul. Zagłoby 8,**
- **Dom Pomocy Społecznej w Otwocku, ul. Konopnickiej 17.**

2. Dział 852, rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia:

- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Otwocku.**

3. Dział 852, rozdział 85218 – Powiatowe centra pomocy rodzinie:

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku.**

4. Dział 855, rozdział 85504 – Placówka wsparcia dziennego:

- **Ognisko Wychowawcze „Świder” im. K. Lisieckiego „Dziadka” w Otwocku,**

5. Dział 85510 Rozdział 85510 – Placówki opiekuńczo – wychowawcze:

- **Domy dla Dzieci w Otwocku,**
- **PCPR – kontynuacja nauki dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz realizacja Programu Rodzina 500+,**
- **Rodzinny Dom Dziecka w Podbieli.**

Dział księgowości prowadził obsługę finansowo – księgową niżej wymienionych zadań (określonych zgodnie z klasyfikacją budżetową (rozdziałem) tj.:

1. Rozdział 85156 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (dzieci w placówkach: Domy dla Dzieci w Otwocku i Rodzinnym Domu Dziecka w Podbieli),
2. Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej,
3. Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia,
4. Rozdział 85218 – Powiatowe centra pomocy rodzinie,
5. Rozdział 85231 – Pomoc dla cudzoziemców,
6. Rozdział 85295 – Pozostała działalność,
7. Rozdział 85321 – Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności,
8. Rozdział 85395 – Pozostała działalność - Karta Polaka.
9. Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny - Ognisko Wychowawcze „Świder”
10. Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze, w tym program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” oraz realizacja Programu Rodzina 500+,
11. Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych,
12. Rozdział 85595 - Pozostała działalność,

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku prowadziło obsługę finansowo – księgową pozabudżetowych środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - rozdział 85324.

Dla w/w zadań prowadzona była pełna obsługa finansowo – księgową (plany, ewidencja, sprawozdawczość, bilans).

W 2017 r. w jednostkach pomocy społecznej Powiatu Otwockiego zrealizowano niżej wymienione wydatki:

I. Rozdział 85156 ogółem kwota 16 754,40 zł – zadania zlecone,
w tym:

- 1) DOMY DLA DZIECI   kwota 14 133,60 zł,
- 2) RDD PODBIEL   kwota 2 620,80 zł.

II. Rozdział 85202 ogółem kwota 4 149 794,31 zł,
w tym: 790.000,00 zł środki wojewody,
3.359.794,31 zł środki powiatu, w tym:

- 1) DPS KARCZEW ogółem 1 246 472,24 zł,
w tym: 249 882,00 zł środki wojewody,
996 590,24 zł środki powiatu.
- 2) DPS „WRZOS” ogółem 1 372 263,85 zł,
w tym: 166 801,00 zł środki wojewody,
1 205 462,85 zł środki powiatu.
- 3) DPS OTWOCK UL. KONOPNICKIEJ ogółem 1 531 058,22 zł
w tym: 373 317,00 zł środki wojewody,
1 157 741,22 zł środki powiatu.

III. Rozdział 85203 ogółem kwota 593 191,72 zł
w tym: 593 191,72 zł środki wojewody na zadania zlecone

IV. Rozdział 85218 ogółem kwota 1 794 439,01 zł,
w tym:
5.744,00 zł środki wojewody – 80% kwoty dodatku dla pracowników
socjalnych, realizujących pracę socjalną w środowisku, w tym
przeprowadzanie wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki.
1.788.695,01 zł środki powiatu.

**V. Rozdział 85231 ogółem kwota 34 661,00 zł - środki zlecone –Pomoc dla
Cudzoziemców: wydatki realizowane przez PCPR.**

VI. Rozdział 85295 ogółem kwota 269 511,58 zł, w tym:

1) PCPR– środki powiatu	kwota	444,00 zł,
2) Projekt „Aktywni w życiu i w pracy” – śr. Unii Europejskiej	kwota	253 601,71 zł,
3) Projekt „Akademia Rodzin w Powiecie Otwockim” – śr. Unii Europejskiej	kwota	15 465,87 zł.

VII. Rozdział 85321 ogółem kwota 149 973,84 zł - środki zlecone – wydatki realizowane przez PCPR.

VIII. Rozdział 85395 ogółem kwota 127 067,00 zł - środki zlecone – Karta Polaka: wydatki realizowane przez PCPR.

IX. Rozdział 85504 ogółem kwota 924.928,65 zł - środki powiatu – wydatki realizowane przez Ognisko Wychowawcze „Świder”.

X. Rozdział 85508 ogółem kwota 1 825 478,92 zł, w tym:

- 1) 586 170,48 zł środki wojewody, w tym:
504 720,48 zł – zadania zlecone: realizacja programu „Rodzina 500+”
81 450,00 zł – zadania własne: realizacja programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”

- 2) 1 142 079,66 zł środki powiatu,
- 3) 97 228,78 zł wkład własny projektu „Aktywni w życiu i w pracy”.

XI. Rozdział 85510 ogółem kwota 2 793 440,52 zł, w tym:

- 2 747 410,85 zł środki powiatu,
46 029,67 zł środki wojewody na zadania zlecone.

- 1) DOMY DLA DZIECI kwota 2 270 309,72 zł środki powiatu,
9 149,54 zł zadania zlecone,
- 2) RDD PODBIEL kwota 251 633,94 zł środki powiatu,
- 3) PCPR ogółem 262 347,32 zł
w tym: 36 880,13 zadania wojewody-zad. zlecone Program Rodzina 500+
225 467,19 środki powiatu (kontynuowanie nauki, pobyt dzieci w ZOL-ach).

XII. Rozdział 85595 ogółem kwota 115 162,00 zł – środki powiatu

- w tym:
- 1) DOMY DLA DZIECI kwota 42 767,00 zł,
  - 2) OGNISKO kwota 12 555,00 zł,
  - 3) PCPR kwota 59 840,00 zł

XIII. Łącznie zrealizowano w 2017 r. wydatki budżetowe w kwocie 12 794 402,95 zł

- w tym:
a) ze środków dotacji wojewody na zadania zlecone	kwota	1 472 398,11 zł,
b) ze środków dotacji wojewody na zadania własne	kwota	877 194,00 zł,
c) ze środków powiatu	kwota	10 175 743,26 zł,
d) ze środków Unii Europejskiej	kwota	269.067,58 zł.

XIV. Zrealizowano i przekazano w 2017 r. do Starostwa dochody budżetowe w łącznej kwocie 3 557.881,00 zł.

XV. Zrealizowano i odprowadzono do Starostwa dochody budżetu państwa w łącznej kwocie 14 809,31 zł.

w tym:

1) odpłatność uczestników ŚDS	11 386,31 zł,
2) odpłaty za wydanie kart parkingowych PCPR	3 423,00 zł.

8. Wykaz potrzeb z zakresu pomocy społecznej w 2018 r.

1. Rozwój specjalistycznego poradnictwa.
2. Realizacja działań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Rozwój ekonomii społecznej.
4. Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Powiatu Otwockiego.
5. Rozwój usług socjalnych w formie wsparcia dziennego skierowanego do osób niesamodzielnych z terenu Powiatu Otwockiego.
6. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez aktywizację społeczno – zawodową.
7. Realizacja projektów z dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej:
  - 1) „Aktywni w życiu i w pracy”,
  - 2) „Akademia rodzin w powiecie otwockim”,
  - 3) „Poprawa funkcjonowania osób niesamodzielnych z terenu powiatu otwockiego poprzez uruchomienie usług socjalnych świadczonych w formie wsparcia dziennego”.

Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Otwocku
Małgorzata Woźnicka